

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 29. 3. 1990 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 7.2016 do: 14. 7.2024

Obsah dokumentu je právne záväzný.

84

ZÁKON

z 27. marca 1990

o zhromažďovacom práve

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Úvodné ustanovenia

§ 1

(1) Občania majú právo pokojne sa zhromažďovať.

(2) Výkon tohto práva slúži občanom na využívanie slobody prejavu a ďalších ústavných práv a slobôd, na výmenu informácií a názorov a na účasť na riešení verejných a iných spoločných záležitostí vyjadrením postojov a stanovísk.

(3) Za zhromaždenie sa podľa tohto zákona považujú aj pouličné sprievody a manifestácie.

(4) Na zhromaždenie nie je potrebné predchádzajúce povolenie štátneho orgánu.

(5) Sú zakázané zhromaždenia v okruhu 50 m od budov zákonodarného zboru alebo od miest, kde tento zbor rokuje.

§ 2

Za zhromaždenia podľa tohto zákona sa nepovažujú:

- a) zhromaždenia osôb súvisiace s činnosťou štátnych orgánov upravené inými právnymi predpismi;
- b) zhromaždenia súvisiace s poskytovaním služieb;
- c) iné zhromaždenia neslúžiace účelu uvedenému v § 1 ods. 2.

Zvolanie zhromaždenia

§ 3

Zhromaždenie môže zvolať občan starší ako 18 rokov alebo právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky alebo zahraničná právnická osoba, ak má podnik alebo jeho organizačnú zložku umiestnenú na území Slovenskej republiky alebo skupina osôb (ďalej len „zvolávateľ“).

§ 4

(1) Zhromaždenia sa musia oznamovať obci (§ 16) s výnimkou:

- a) zhromaždení usporadúvaných právnickými osobami prístupných len ich členom alebo zamestnancom a menovite pozvaným hosťom;
- b) zhromaždení usporadúvaných cirkvami alebo náboženskými spoločnosťami v kostole alebo v inej modlitebni, procesii, púti a iných sprievodov a zhromaždení slúžiacich na prejavy náboženského vyznania;
- c) zhromaždení konaných v obydlíach občanov;
- d) zhromaždení menovite pozvaných osôb v uzavretých priestoroch.

(2) Na zhromaždenie, ktoré podlieha oznamovacej povinnosti, môže obec vyslať svojho zástupcu, ktorému je zvolávateľ povinný vytvoriť podmienky pre riadne plnenie jeho úloh, najmä mu umožniť sledovanie priebehu zhromaždenia a vykonanie úkonov nevyhnutných na prípadné rozpustenie zhromaždenia.

(3) Obec môže určiť miesto v obci, kde možno konať zhromaždenie na účel uvedený v § 1 ods. 2 bez oznámenia. Pritom môže určiť dobu, v ktorej sa také zhromaždenia nesmú konať.

§ 5

(1) Zvolávateľ je povinný zhromaždenie písomne oznámiť obci tak, aby obec oznámenie dostala aspoň 5 dní vopred, najskôr však 6 mesiacov pred dňom jeho konania. Obec môže v odôvodnených prípadoch prijať oznámenie aj v kratšej lehote. Za právnickú osobu predloží oznámenie ten, kto je v tejto veci splnomocnený konať v jej mene. Oznámenie sa môže predložiť aj osobne v pracovný deň v dobe medzi ôsmou a pätnástou hodinou. Obec vytvorí podmienky, aby sa oznámenia mohli riadne prijímať.

(2) V oznámení musí zvolávateľ uviesť:

- a) účel zhromaždenia, deň a miesto jeho konania a čas začatia; ak ide o zhromaždenie na verejnom priestranstve, aj predpokladaný čas jeho ukončenia;
- b) predpokladaný počet účastníkov zhromaždenia;
- c) opatrenia, ktoré urobí, aby sa zhromaždenie konalo v súlade so zákonom, najmä počet usporiadateľov, ktorých na organizáciu zhromaždenia určí, a spôsob ich označenia;
- d) ak má ísť o pouličný sprievod, východiskové miesto, cestu a miesto ukončenia;
- e) meno, priezvisko, rodné číslo a bydlisko zvolávateľa, u právnickej osoby jej názov a sídlo a meno, priezvisko a bydlisko toho, kto je splnomocnený v tejto veci konať v jej mene;
- f) meno, priezvisko a bydlisko toho, kto je splnomocnený konať v zastúpení zvolávateľa.

(3) Ak sa má zhromaždenie konať pod šírým nebom mimo verejných priestranstiev, je zvolávateľ povinný k oznámeniu priložiť súhlas toho, kto je vlastníkom, prípadne užívateľom pozemku.

(4) Ak sa oznámenie predloží osobne, obec to zvolávateľovi písomne potvrdí s uvedením dňa a hodiny, keď bola oznamovacia povinnosť splnená.

(5) Ak zvolávateľ neuvedie údaje podľa odseku 2 a odseku 3 alebo ak sú uvedené údaje neúplné alebo nepresné, obec na to zvolávateľa pri osobnom predložení oznámenia upozorní s tým, že ak tieto vady nebudú odstránené, nepôjde o platné oznámenie. Zvolávateľ je oprávnený na mieste oznámenie potrebným spôsobom doplniť alebo upraviť. Ak bolo oznámenie predložené iným spôsobom, obec zvolávateľa na vady bezodkladne písomne upozorní. Povinnosť zvolávateľa podľa

odseku 1 je splnená, ak vady oznámenia boli odstránené v lehote tam uvedenej.

(6) Zmeny v údajoch uvedených v oznámení alebo zrušenie oznámeného zhromaždenia je zvolávateľ povinný bezodkladne oznámiť obci.

§ 6

Oprávnenia a povinnosti zvolávateľa

(1) Zvolávateľ je oprávnený robiť všetky opatrenia na zvolanie zhromaždenia. Najmä je oprávnený v súlade s oznámeným účelom zhromaždenia osobne alebo písomne alebo inak pozývať na účasť na ňom. Zvolávateľ má tiež právo, aby pozvanie na zhromaždenie bolo vo vhodnom čase vyhlásené miestnym rozhlasom. Obce a štátne orgány a organizácie podľa možností a okolností poskytujú zvolávateľovi pomoc.

(2) Oprávnenie zvolávateľa podľa odseku 1 zaniká, ak nebola platne splnená oznamovacia povinnosť podľa § 5 alebo ak bolo zhromaždenie zakázané.

(3) Ak je dôvodná obava, že zhromaždenie bude rušené, môže zvolávateľ požiadať obec alebo príslušný útvar Policajného zboru, aby sa zhromaždeniu poskytla ochrana.

(4) Zvolávateľ je oprávnený vydávať priamo alebo s pomocou usporiadateľov účastníkom pokyny na zabezpečenie riadneho priebehu zhromaždenia.

(5) Zvolávateľ je povinný

- a) poskytnúť obci na jej žiadosť súčinnosť nevyhnutnú na zabezpečenie riadneho priebehu zhromaždenia a splniť povinnosti ustanovené osobitnými právnymi predpismi;
- b) zabezpečiť potrebný počet spôsobilých usporiadateľov starších ako 18 rokov;
- c) riadiť priebeh zhromaždenia tak, aby sa podstatne neodchylovalo od účelu zhromaždenia uvedeného v oznámení;
- d) dávať záväzné pokyny usporiadateľom;
- e) dbať o pokojný priebeh zhromaždenia a robiť opatrenia, aby sa nenarušoval;
- f) zhromaždenie ukončiť.

(6) Ak sa zvolávateľovi pri narušení pokojného priebehu zhromaždenia nepodarí zaistiť nápravu, požiada o potrebnú pomoc obec alebo útvar Policajného zboru. Môže tak urobiť tiež, ak sa účastníci po ukončení zhromaždenia pokojne nerozídu.

(7) Ak zo zhromaždenia vzíde petícia, postupuje sa podľa osobitných predpisov.¹⁾

(8) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov sa primerane vzťahujú aj na zhromaždenia, ktoré sa podľa § 4 nemusia oznamovať.

§ 7

Povinnosti účastníkov zhromaždenia

(1) Účastníci zhromaždenia sú povinní dbať na pokyny zvolávateľa a usporiadateľov podľa § 6 a zdržať sa všetkého, čo by narušilo riadny a pokojný priebeh zhromaždenia.

(2) Po ukončení zhromaždenia sú jeho účastníci povinní pokojne sa rozísť. Ak je zhromaždenie rozpustené, sú povinní bez meškania opustiť miesto zhromaždenia. V rozchode sa im nesmie žiadnym spôsobom brániť.

(3) Účastníci zhromaždenia nesmú mať pri sebe strelné zbrane alebo výbušniny. Takisto nesmú

mať pri sebe iné predmety, ktorými možno ublížiť na zdraví, ak možno z okolností alebo zo správania účastníkov usudzovať, že sa majú použiť na násilie alebo hrozbu násilím.

(4) Účastník zhromaždenia nesmie mať svoju tvár zakrytú spôsobom znemožňujúcim jeho identifikáciu, ak je proti nemu vykonávaný služobný zákrok príslušníkmi Policajného zboru a príslušník Policajného zboru ho na odkrytie tváre vyzval.

Úlohy obce

§ 8

(1) Obec môže s ohľadom na miestne podmienky alebo na verejný poriadok navrhnúť zvolávateľovi, aby sa zhromaždenie konalo na inom mieste alebo v iný čas.

(2) Obec je povinná oznámiť Policajnému zboru konanie zhromaždenia, ako aj to, že rozhodla o zákaze zhromaždenia, bezodkladne po doručení oznámenia o konaní zhromaždenia alebo bezodkladne po vydaní rozhodnutia o zákaze zhromaždenia.

§ 9

Obec môže zvolávateľovi uložiť, aby zhromaždenie konané vo večerných hodinách bolo ukončené tak, aby nedošlo k neprimeranému rušeniu nočného pokoja.

§ 10

(1) Obec, ktorej sa zhromaždenie oznámilo, ho zakáže, ak by oznámený účel zhromaždenia smeroval k výzve:

- a) popierať alebo obmedzovať osobné, politické alebo iné práva občanov pre ich národnosť, pohlavie, rasu, pôvod, politické alebo iné zmýšľanie, náboženské vyznanie a sociálne postavenie alebo na rozniecovanie nenávisť a neznášanlivosti z týchto dôvodov;
- b) dopúšťať sa násilia alebo hrubej neslušnosti;
- c) inak porušovať ústavu, ústavné zákony, zákony a medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná a ktoré majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

(2) Obec zhromaždenie zakáže aj vtedy, ak

- a) sa má konať na mieste, kde by účastníkom hrozilo závažné nebezpečenstvo pre ich zdravie,
- b) na rovnakom mieste a v rovnaký čas sa má podľa skôr doručeného oznámenia konať zhromaždenie a medzi zvolávateľmi nedošlo k dohode o úprave času jeho konania; ak nemožno určiť, ktoré oznámenie bolo doručené skôr, rozhodne sa za účasti zástupcov zvolávateľov žrebovaním,
- c) sa má konať na rovnakom mieste a v rovnakom čase, kde už v zmysle platných právnych predpisov bolo povolené verejné kultúrne alebo športové podujatie.^{1a)}

(3) Obec môže zhromaždenie zakázať, ak sa má konať v mieste, kde by potrebné obmedzenie dopravy a zásobovania bolo v závažnom rozpore so záujmom obyvateľstva, ak možno bez neprimeraných ťažkostí konať zhromaždenie inde bez toho, že by sa tým zmaril oznámený účel zhromaždenia.

(4) Obec nemôže zhromaždenie zakázať z dôvodov uvedených v odsekoch 2 a 3, ak zvolávateľ prijal návrh obce podľa § 8.

§ 11

(1) O zákaze zhromaždenia (§ 10) alebo čase jeho ukončenia (§ 9) rozhodne obec bezodkladne, najneskôr však do troch dní od okamihu, keď dostala platné oznámenie.

(2) Obec v deň vydania rozhodnutia vyvesí písomné vyhotovenie rozhodnutia na svojej úradnej tabuli až do dňa, v ktorom sa má zhromaždenie konať, a rozhodnutie vyhlási miestnym rozhlasom alebo iným obdobným spôsobom; ak sa má zhromaždenie konať na území dvoch alebo viacerých obcí, obvodný úrad zabezpečí, aby jeho rozhodnutie bolo vyhlásené v obciach, v ktorých sa zhromaždenie má konať. Vyvesením na úradnej tabuli je rozhodnutie zvolávateľovi doručené. Ak obec v lehote uvedenej v odseku 1 nevyvesí písomné vyhotovenie rozhodnutia na svojej úradnej tabuli, môže zvolávateľ zhromaždenie usporiadať. Obec zároveň bezodkladne zašle písomné vyhotovenie rozhodnutia zvolávateľovi a zverejní ho na svojej internetovej stránke, ak ju má k dispozícii.

(3) Ak správny súd zruší rozhodnutie o zákaze zhromaždenia, zvolávateľ je oprávnený zhromaždenie usporiadať podľa pôvodného oznámenia alebo do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia správneho súdu.

§ 12

(1) Ak sa zhromaždenie koná, hoci bolo zakázané, zástupca obce vyzve zvolávateľa, aby zhromaždenie bez meškania ukončil. Pokiaľ zvolávateľ neurobí účinné opatrenia, aby sa účastníci pokojne rozišli, oznámi zástupca obce účastníkom, že zhromaždenie je rozpustené, a vyzve ich, aby sa pokojne rozišli. Oznámenie musí obsahovať dôvody na rozpustenie a upozornenie na následky neuposlúchnutia tejto výzvy a musí sa urobiť takým spôsobom, aby bolo účastníkom zrozumiteľné a aby sa s ním všetci účastníci zhromaždenia mohli oboznámiť.

(2) Za neprítomnosti zástupcu obce môže zhromaždenie uvedené v odseku 1 rozpustiť spôsobom tam ustanoveným aj príslušník Policajného zboru v službe.

(3) Zhromaždenie, ktoré sa koná bez toho, že bolo oznámené podľa § 5, bude spôsobom uvedeným v odseku 1 rozpustené, ak nastali okolnosti, ktoré by odôvodnili jeho zákaz podľa § 10 ods. 1 až 3. To platí aj pre zhromaždenia, ktoré neboli zvolané. Zodpovednosť zvolávateľov za priestupok nie je dotknutá, aj keď zhromaždenie nebolo rozpustené.

(4) Spôsobom uvedeným v odseku 1 sa postupuje aj vtedy, ak zhromaždenie konané vo večerných hodinách pokračuje aj po určenom čase ukončenia (§ 9).

(5) Zhromaždenie, ktoré bolo oznámené a nebolo zakázané, môže byť spôsobom uvedeným v odseku 1 rozpustené, ak sa podstatne odchýlilo od oznámeného účelu takým spôsobom, že v priebehu zhromaždenia nastali okolnosti, ktoré by odôvodnili jeho zákaz podľa § 10 ods. 1.

(6) Zhromaždenia uvedené v odseku 3 a v odseku 5 môže zástupca obce rozpustiť spôsobom ustanoveným v odseku 1, ak účastníci zhromaždenia páchajú trestné činy a nápravu sa nepodarilo zaistiť iným spôsobom, najmä zákrokom proti jednotlivým páchatelom. V neprítomnosti zástupcu obce tak môže urobiť náčelník príslušného útvaru Policajného zboru alebo veliaci príslušník.

§ 14

Priestupok proti zhromažďovaciemu právu

(1) Tomu, kto zvoláva alebo usporadúva zhromaždenie bez toho, že by splnil oznamovaciu povinnosť, alebo usporadúva zhromaždenie, ktoré bolo zakázané, alebo závažne poruší inú

povinnosť zvolávateľa podľa tohto zákona okrem povinnosti ustanovenej v § 6 ods. 5 písm. a), môže byť uložená pokuta do 165 eur.

(2) Rovnaká pokuta môže byť uložená tomu, kto

- a) neuposlúchne poriadkové opatrenia zvolávateľa alebo určených usporiadateľov zhromaždenia alebo týmto osobám bráni v plnení ich povinnosti;
- b) neoprávnené sťažuje účastníkom zhromaždenia prístup na zhromaždenie alebo im v tom bráni;
- c) ako účastník zhromaždenia má pri sebe strelnú zbraň alebo výbušninu alebo iné predmety, ktorými možno ublížiť na zdraví, a ak možno z okolností alebo z jeho správania usudzovať, že sa majú použiť na násilie alebo hrozbu násilím;
- d) neoprávnené vnikne do zhromaždenia;
- e) neprístojným správaním bráni účastníkom v splnení účelu zhromaždenia;
- f) bráni účastníkom, aby sa pokojne rozišli,
- g) ako účastník zhromaždenia má svoju tvár zakrytú spôsobom znemožňujúcim jeho identifikáciu, ak je proti nemu vykonávaný služobný zákrok príslušníkmi Policajného zboru a na odkrytie tváre ho príslušník Policajného zboru vyzval;
- h) neoprávnené a úmyselne zabráni inému vo výkone zhromažďovacieho práva.

(3) Inak o priestupku a jeho prejednaní platia všeobecné predpisy.³⁾

§ 14a **Iné správne delikty**

(1) Obec uloží pokutu do 663 eur právnickej osobe, ktorá ako zvolávateľ

- a) zvolala alebo usporiadala zhromaždenie bez toho, aby si splnila oznamovaciu povinnosť;
- b) usporiadala zhromaždenie, ktoré bolo zakázané;
- c) nezabezpečila oznámený počet spôsobilých usporiadateľov starších ako 18 rokov;
- d) riadila priebeh zhromaždenia tak, že sa podstatne odchyľilo od účelu zhromaždenia uvedeného v oznámení;
- e) neukončila zhromaždenie konané vo večerných hodinách v čase, ktorý určila obec, čím došlo k neprimeranému rušeniu nočného pokoja.

(2) Pri ukladaní pokút obec prihliada najmä na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania.

(3) Na ukládanie pokút sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.⁴⁾

(4) Výnosy z pokút sú príjmom obce.

Spoločné ustanovenia

§ 15

Na zhromaždenia občanov na účel uvedený v § 1 ods. 2, ktoré neboli zvolané (§ 5), sa vzťahujú § 1, 2, § 4 ods. 3, § 7, § 12 ods. 3 a 6, § 14.

§ 16

Pre konanie podľa § 11 tohto zákona platia ustanovenia § 3 ods. 1 až 3, § 46, 47 a 52 zákona o správnom konaní.⁴⁾ Konanie sa považuje za začaté dňom, keď obec dostala oznámenie;

účastníkom konania je zvolávateľ.

§ 17

Ak je v tomto zákone lehota určená počtom dní, rozumie sa jedným dňom doba 24 hodín od udalosti, ku ktorej sa lehota viaže.

§ 18

Verejným priestranstvom sa na účely tohto zákona rozumejú pozemné komunikácie (s výnimkou neverejných účelových komunikácií⁵⁾) ako námestia, triedy a ulice, ako aj ďalšie priestory pod šírým nebom prístupné každému bez obmedzenia.

§ 18a

Ak charakter zhromaždenia vyžaduje na pozemnej komunikácii⁵⁾ postavenie tribúny alebo inej stavby dočasného charakteru, alebo inštaláciu ozvučenia pomocou prenosového vozu, pri tom sa postupuje podľa osobitného predpisu upravujúceho užívanie pozemných komunikácií.⁵⁾

§ 19

Proti rozhodnutiu podľa § 11 ods. 1, § 12 a § 20 nemožno podať odvolanie.

§ 20

Pôsobnosť obce podľa tohto zákona vykonáva obvodný úrad, ak zhromaždenie má presahovať územie obce.

§ 21

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. zákon č. 68/1951 Zb. o dobrovoľných organizáciách a zhromaždeniach v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o zhromaždenia;
2. vyhláška ministra vnútra č. 320/1951 Ú. l. (č. 348/1951 Ú.v.) o dobrovoľných organizáciách a zhromaždeniach v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o zhromaždenia;
3. § 1 a 3 zákona č. 126/1968 Zb. o niektorých prechodných opatreniach na upevnenie verejného poriadku;
4. § 40 zákona č. 40/1974 Zb. o Zbore národnej bezpečnosti.

§ 22

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

1) Zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve.

1a) Zákon Slovenskej národnej rady č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 315/1992 Zb. o verejných telovýchovných, športových a turistických podujatiach.

3) Zákon č. 60/1961 Zb. o úlohách národných výborov pri zabezpečovaní socialistického poriadku v znení neskorších predpisov. Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

4) Zákon č. 71/1967 Zb.

5) Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) (úplné znenie č. 55/1984 Zb.).

